

ΚΑΛΟΣΩΡΙΣΑΤΕ

ΣΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗ

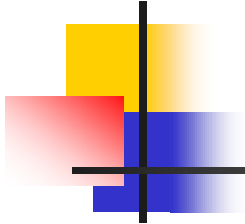
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

n Διερεύνηση ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών συνύπαρξης ψυχιατρικής διαταραχής με εξάρτηση από ψυχοδραστικές ουσίες.

Η Περίπτωση του θεραπευτικού προγράμματος «Πυξίδα».

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

- n Η συγκεκριμένη παρουσίαση στηρίζεται σε έρευνα που έχει γίνει στο θεραπευτικό πρόγραμμα Πυξίδα των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και έχει ως στόχο να παρουσιάσει τα αποτελέσματα και τις εισηγήσεις που προκύπτουν.
- n Η έρευνα εξέτασε εάν τα άτομα που προσεγγίζουν το θεραπευτικό πρόγραμμα Πυξίδα παρουσιάζουν συννοσηρότητα (συνύπαρξη ψυχιατρικής διαταραχής και διαταραχής εξάρτησης). Σε πιο βαθμό παρουσιάζεται και ποια τα χαρακτηριστικά εκείνα που συνδέονται με την παρουσία συννοσηρότητας.
- n Ένας επιπλέον στόχος της έρευνας αυτής είναι να μελετήσει εάν η παρουσία συννοσηρότητας επηρεάζει την θεραπευτική πορεία των ατόμων αρνητικά δηλαδή εγκαταλείπουν την θεραπευτική τους προσπάθεια πιο νωρίς σε σχέση με τα άτομα που παρουσιάζουν μόνο διαταραχή εξάρτησης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

- n Μεθοδολογικά είναι μια ποσοτική με νατουραλιστική προσέγγιση έρευνα.
- n Παρακολούθησε για μια περίοδο ενός χρόνου και έξι μήνες σε πραγματικές συνθήκες αριθμό θεραπευομένων μελών σε σχέση με προκαθορισμένους παράγοντες που καθορίζουν την θεραπευτική τους πορεία.
- n Ως εργαλείο χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο EuroASI ,έγινε διερεύνηση των προσωπικών φακέλων των ασθενών, και προσωπική συνέντευξη με ψυχίατρο για διάγνωση ψυχιατρικής διαταραχής σύμφωνα με το DSM-IV.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

- n Οι συμμετέχοντες στην έρευνα ήταν 45 άτομα 80% άνδρες και 20% γυναίκες, με μέσο όρο ηλικίας τα 27.3 χρόνια. Η επιλογή του δείγματος έγινε μεταξύ των θεραπευομένων ενός εξειδικευμένου προγράμματος θεραπείας τοξικοεξάρτησης του θεραπευτικού προγράμματος «Πυξίδα» το οποίο βρίσκεται στην Λευκωσία και είναι ανοικτό πρόγραμμα απεξάρτησης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- n Η συνύπαρξη ψυχικών διαταραχών με την χρήση ουσιών είναι ένα φαινόμενο που έχει παρατηρηθεί εδώ και χρόνια. Η άποψη αυτή ταυτίζεται με αυτό που έχουν υποστηρίξει οι Λιάππας Ι, Τσαβέλλας Η, Χριστοδούλου Γ.Ν, Θ. Παπαρρηγόπουλος (2001:215). «Διάφορες ψυχικές παθήσεις συνυπάρχουν συχνότατα με την χρήση ουσιών σε ποσοστό που αναφέρεται ότι ενδέχεται να υπερβαίνει το 50% με αποτέλεσμα η συννοσηρότητα (πρόκειται για την χρονική συνύπαρξη δυο διαφορετικών διαταραχών είτε του άξονα Ι ή ΙΙ του DSM –IV είτε του ICD 10) να αποτελεί σχεδόν τον κανόνα στις περιπτώσεις των χρηστών που απευθύνονται στις υπηρεσίες ψυχικής υγείας.
- n Η έρευνα των Κοκκέβη και Στεφανή, με τίτλο «Χρήση ουσιών και ψυχιατρική συννοσηρότητα» που διεξήχθη στην Ελλάδα το 1995 έδειξε ποσοστά 90,3% για συννοσηρότητα (Κοκκέβη & Στεφανή, 1995). Παράλληλα η εθνική έρευνα συννοσηρότητας στις ΗΠΑ κατέληξε σε ποσοστό 79% για συννοσηρότητα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- n Το έναυσμα για περαιτέρω διερεύνηση του συγκεκριμένου θέματος πηγάζει από την κλινική παρατήρηση της θεραπευτικής ομάδας του θεραπευτικού προγράμματος Πυξίδα, η οποία έχει εντοπίσει μια αλλαγή στον πληθυσμό των ατόμων, που προσεγγίζουν το θεραπευτικό πρόγραμμα ως προς το ψυχιατρικό ιστορικό τους. Πολλά από τα άτομα αυτά εκτός από διαταραχή εξάρτησης ψυχοτρόπων ουσιών είναι και «υποψήφιοι για διάγνωση ψυχιατρικής διαταραχής».

Επιδημιολογικά δεδομένα για την συννοσηρότητα

- n Μια μεγάλη επιδημιολογική έρευνα (Results from the Epidemiologic Catchment area (ECA) Study, Journal of American Association, 264(9) : 2511-2518 αναφέρει με μια γενική εκτίμηση, το 53% των ουσιοεξαρτημένων ατόμων εμφανίζει και κάποια άλλη ψυχική διαταραχή. Ενδεικτικά ο (Regier D.A) αναφέρεται ότι μεταξύ των χρηστών ουσιών η παράλληλη διάγνωση κάποιας ψυχιατρικής διαταραχής της προσωπικότητας κυμαίνεται από 50-90% (με συχνότερη την διαταραχή του τύπου της αντικοινωνικής προσωπικότητας), η διάγνωση συναισθηματικής ή και αγχώδους διαταραχής μεταξύ 20-60% και των ψυχωτικών διαταραχών μεταξύ 15-20%.
- n Έχει παρατηρηθεί ότι το ήμισυ των χρηστών απιουιδών και κοκαΐνης αναφέρουν στο ιστορικό τους κατάθλιψη, ενώ το ένα τρίτο δηλώνει ότι η έναρξη της χρήσης συνέπιπτε με καταθλιπτικό συναίσθημα. Επίσης, περίπου στο 5% των χρηστών παρατηρούνται σχιζοφρενικού ή παραληρητικού τύπου διαταραχές. Τέλος, το 1/5 των ουσιοεξαρτημένων ατόμων αναφέρει πρόσφατη ψυχιατρικού τύπου θεραπευτική παρέμβαση.

Μεθοδολογία της έρευνας

- n Στόχος της έρευνας αυτής είναι να αποδεχτεί ή να απορρίψει τις ερευνητικές υποθέσεις οι οποίες στηρίζονται στην υπάρχουσα θεωρία και την κλινική παρατήρηση. Ειδικότερα η έρευνα θα εξετάσει τα ακόλουθα:
- n 1) Συνυπάρχει η ψυχιατρική διαταραχή με την διαταραχή εξάρτησης από ψυχοδραστικές ουσίες στα άτομα που προσεγγίζουν το θεραπευτικό πρόγραμμα Πυξίδα.
- n 2) Η μειοψηφία των ατόμων που προσεγγίζουν το θεραπευτικό πρόγραμμα Πυξίδα παρουσιάζουν συννοσηρότητα.
- n 3) Η πιο συχνά εμφανιζόμενη ψυχιατρική διαταραχή είναι η διαταραχή του συναισθήματος στα άτομα που προσεγγίζουν το Θεραπευτικό Πρόγραμμα Πυξίδα.
- n 4) Τα άτομα που έχουν ψυχιατρική διαταραχή και διαταραχή εξάρτησης από ψυχοδραστικές ουσίες εγκαταλείπουν πρόωρα την θεραπεία τους σε ένα Πρόγραμμα Απεξάρτησης.

Μεθοδολογία της έρευνας

- § 5) Η κύρια ουσία χρήσης σχετίζεται με την παρουσία συγκεκριμένης ψυχικής διαταραχής:
 - α) Ηρωίνη με την παρουσία κατάθλιψης
 - β) Κοκαΐνη και κάνναβη με την παρουσία διαταραχής προσωπικότητας.
- § 6) Τα άτομα που έχουν διαταραχή εξάρτησης και ψυχιατρική διαταραχή έχουν χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο και δεν έχουν εργαστεί τα τελευταία 3 χρόνια κατά την προσέλευση τους στην Πυξίδα.
- § 7) Τα άτομα με συννοσηρότητα παρουσιάζουν προβλήματα με τον νόμο: έχουν κατηγορηθεί, φυλακιστεί και εκκρεμούν απαγγελίες δικαστηρίων κατά την προσέλευση τους στην Πυξίδα.
- § 8) Τα άτομα με συννοσηρότητα δεν έχουν στενές μακροχρόνιες προσωπικές σχέσεις και έχουν σοβαρά προβλήματα στη σχέση τους με κάποιο πρόσωπο του οικογενειακού τους περιβάλλον κατά την προσέλευση τους στην Πυξίδα.

Δείγμα και Δειγματοληψία

- n Στην έρευνα αυτή χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της σκόπιμης δειγματοληψίας.
- n Η επιλογή του δείγματος έγινε μεταξύ των θεραπευομένων ενός εξειδικευμένου προγράμματος θεραπείας τοξικοεξάρτησης του θεραπευτικού προγράμματος «Πυξίδα».
- n Δείγμα αποτέλεσαν τα άτομα δύναμης της κοινότητας του θεραπευτικού προγράμματος Πυξίδα από την 01/01/2007-01/06/2008.
- n Δηλαδή τα άτομα που παρακολούθησαν την κοινότητα μετρημένοι μια φορά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ανεξάρτητα του χρόνου εισαγωγής. Αυτό σημαίνει πως σε αυτή την δύναμη υπάρχουν άνθρωποι που έχουν κάνει εισαγωγή πριν την 01/01/2007 αλλά συνεχίζουν να είναι μέλη της κοινότητας το διάστημα που μελετάμε.

Αποτελέσματα

Κοινωνικό - δημογραφικές πληροφορίες

- n Το (80%) του δείγματος ήταν άνδρες και το (20%) γυναίκες. Η ηλικία τους κυμαίνεται από 19 μέχρι 50 χρονών, με μέσο όρο τα 27.3 χρόνια.
- n Συνθήκες διαβίωσης : Το 62.22% ζει με γονική οικογένεια
- n Οι περισσότεροι (41 άτομα ή 91.1%) ζουν σε σταθερή στέγη, ενώ 4 άτομα (8.88%) ζουν κάτω από προσωρινή στέγη ή είναι άστεγοι.
- n Το 71.11% είναι κυπριακής υπηκοότητας (με ελληνική εθνικότητα), το (17.77%) είναι ελληνικής υπηκοότητας και το(4.44%) είναι αγγλικής υπηκοότητας και εθνικότητα. Το 2.22%) είναι αυστραλιανής υπηκοότητας ενώ υπάρχουν και δυο άτομα (4.44%) που είναι ρωσικής και γεωργιανής εθνικότητας, δηλαδή αλλοδαπός χώρας εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αποτελέσματα

- n Εργασιακή κατάσταση
- n Εργασία πλήρους απασχόλησης (18 άτομα ή 40%), Άνεργοι (24.4%),
- n Φοιτητές (8.9%)
- n Με μερική απασχόληση περιστασιακή εργασία 6 άτομα (13.3%) ,
- n Με μερική απασχόληση τακτικό ωράριο 6 άτομα(13.3%).

Αποτελέσματα

- n Εκπαιδευτικό επίπεδο
- n Το ανώτερο εκπαιδευτικό επίπεδο είναι το λύκειο (24.44%).
- n Γυμνάσιο το (13 άτομα ή 28.88%).
- n Τεχνική σχολή (11.11%), 8 άτομα.
Δημοτικό(17.77%)
- n Καμιά εκπαίδευση(2.22%).

Αποτελέσματα

- n Το 33.3% του δείγματος έχουν διάγνωση ψυχιατρικής διαταραχής που συνυπάρχει με την διαταραχή εξάρτησης από ψυχοδραστικές ουσίες. Το υπόλοιπο 66.7% παρουσιάζουν μόνο διαταραχή εξάρτησης από ψυχοδραστικές ουσίες.
- n **Η μειοψηφία των ατόμων που προσεγγίζουν το θεραπευτικό πρόγραμμα Πυξίδα έχουν συννοσηρότητα .**
- n

Αποτελέσματα

- n Η πιο συχνά εμφανιζόμενη ψυχιατρική διαταραχή είναι η διαταραχή του συναισθήματος στα άτομα που προσεγγίζουν το Θεραπευτικό Πρόγραμμα Πυξίδα.
- n Από τους 15 που παρουσιάζουν ψυχιατρική διαταραχή :
- n Το 46.66% παρουσιάζει κατάθλιψη
Το 26.66% παρουσιάζει διαταραχή προσωπικότητας
Το 6.66% παρουσιάζουν μανιοκατάθλιψη ,
ψυχαναγκαστική καταναγκαστική διαταραχή,
παρανοειδής διαταραχή και αγχώδης διαταραχή η
καθεμιά ξεχωριστά.

Αποτελέσματα

n Η ουσία χρήσης σχετίζεται με την παρουσία συγκεκριμένης ψυχικής διαταραχής

n α) **Ηρωίνη με την παρουσία κατάθλιψης**

n β) **Κοκαΐνη και κάνναβη με την παρουσία διαταραχής προσωπικότητας.**

n Στην έρευνα τα αποτελέσματα μας δείχνουν ότι:

n **Κατάθλιψη** είχαν 6 άτομα από τα 12 που είχαν παρουσία ψυχιατρικής διαταραχής δηλ. το 50% των ατόμων που ήταν χρήστες ηρωίνης.

n Το 33.3% από τα άτομα που κάνουν κύρια ουσία χρήσης κοκαΐνη έχουν διάγνωση ψυχιατρικής διαταραχής (διαταραχή προσωπικότητας).

n Το 15.9% κάνει κύρια ουσία χρήσης την κάνναβη. Το 33.33% έχουν διάγνωση κατάθλιψης και το 66.66% των ατόμων έχουν διάγνωση διαταραχής προσωπικότητας .

Αποτελέσματα

- n Αυτό που φαίνεται ξεκάθαρα είναι ότι τα άτομα με παρουσία ψυχιατρικής διαταραχής δεν συνεχίζουν στο πρόγραμμα με την ίδια συχνότητα με τα άτομα που έχουν μόνο διαταραχή εξάρτησης γιατί στην πορεία αυτοί που παραμένουν στο πρόγραμμα είναι τα άτομα που έχουν μόνο διαταραχή εξάρτησης που αποτελούν το 87.5% του δείγματος .Αυτοί που έχουν και διάγνωση ψυχιατρική το ποσοστό που παραμένει στο πρόγραμμα είναι μόνο το 12.5%.

Αποτελέσματα

- n Είναι περισσότερο από δυο φορές πιο μεγάλη η συχνότητα εμφάνισης της ανεργίας στα άτομα με συννοσηρότητα. Αυτό μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η παρουσία συννοσηρότητας δυσχεραίνει την λειτουργικότητα του ατόμου στο επαγγελματικό του επίπεδο και τον οδηγεί πιο συχνά στην αδράνεια και την ανεργία.

Αποτελέσματα

- n Το 30% από το 33% των ατόμων που παρουσιάζουν και ψυχιατρική διαταραχή φυλακίστηκαν. Αυτό επαληθεύει την υπόθεση ότι τα άτομα με συννοσηρότητα παρουσιάζουν περισσότερα προβλήματα με τον νόμο κατά την προσέλευση τους στην Πυξίδα σε σχέση με τα άτομα που παρουσιάζουν μόνο διαταραχή εξάρτησης

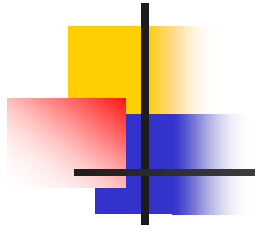
Συμπεράσματα - Εισηγήσεις

- § Χρειάζεται περισσότερη διερεύνηση ο μηχανισμός συνύπαρξης των δύο διαταραχών (ψυχιατρικής διαταραχής και διαταραχή εξάρτησης από τα ναρκωτικά), δηλαδή ποιο προηγείται, αν ισχύει κάτι τέτοιο είναι η χρήση ουσιών που οδηγεί στην ψυχιατρική διαταραχή ή η παρουσία ψυχιατρικής διαταραχής οδηγεί στην χρήση ουσιών.
- n Επιπλέον είναι σημαντικό να διερευνηθεί το πως μια διαταραχή επηρεάζει την άλλη στην εξέλιξή της και πώς τελικά επηρεάζουν, τη θεραπευτική πορεία και την εξέλιξη του ατόμου στην συνέχεια.

Συμπεράσματα- Εισηγήσεις

- n Υιοθέτηση μιας πολιτικής διερεύνησης για ύπαρξη ψυχιατρικής διαταραχής στα προγράμματα θεραπείας τοξικοεξάρτησης.
- n Διαφοροποίηση των πρωτοκόλλων θεραπείας στα θεραπευτικά προγράμματα που δέχονται άτομα με συννοσηρότητα .
- n Ψυχιατρική διερεύνηση από την αρχή των ατόμων με στόχο την έγκαιρη αναγνώριση συνυπάρχουσας ψυχιατρικής διαταραχής και την έγκαιρη αντιμετώπιση της.

Ευχαριστώ
για την
προσοχή σας